

## **ТЕХНОПАРКИ ЯК ФОРМА ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Система організації науково-дослідницької діяльності, спрямована на перетворення знання у конкретний комерційний продукт, тісно пов'язана з формуванням регіональних кластерів інноваційної діяльності – технопарків. У них поєднується декілька важливих складових інноваційного процесу як такого – освітні, наукові заклади, творчо обдаровані професіонали з високим рівнем кваліфікації, приватні компанії та фонди, готові фінансувати перспективні наукові розробки.

Саме приватні компанії виступають основним джерелом як фінансування наукових досліджень, так і їх виконання у розвинених країнах. Так, їх частка у названих процесах складає 63 і 68% відповідно [2] і має тенденцію до нарощування. Окрім, власне, венчурного капіталу, це крупні ТНК, для яких наукові розробки і впровадження нових технологій є ключовим способом конкурентної боротьби на високотехнологічних ринках. Дані за 2005-2006-2007рр. засвідчили нарощування капіталовкладень найбільшими компаніями-інвесторами у дослідницькі роботи [1], що характеризує високий ступінь віддачі вкладених коштів.

Ефективність приватних компаній у сфері науково-дослідних розробок пояснюється їх чітким бізнес-обґрунтуванням наукових досліджень, швидким впровадженням розробок у практику, широкою науковою базою для забезпечення виробничої діяльності, а також конкурентним підходом до фінансування досліджень. Це все те, чого часто не вистачає державі для ефективного витрачення коштів у сфері наукових розробок. При цьому лєвова частка коштів на дослідницьку діяльність в Україні витрачається саме із державного бюджету, тоді як запроновані наукові розробки здебільшого не володіють принципово важливими якостями для того, щоб бути конкурентоздатними на ринку інновацій. Окрім відсутності останнього, йдеться про те, що розробки українських

учених не мають активного запиту від господарства, вони існують відсторонено один від одного.

З одного боку, учені мають низький рівень поінформованості про останні світові досягнення, адже у них ніхто не вимагає ефективного прикладного знання, на нього немає суспільного запиту. З іншого боку, на ринку переважають ще абсолютно нетехнологічні способи конкурентної боротьби з низькою обґрунтованістю і ефективністю управлінських рішень. Зі створених в Україні за останні дев'ять років технопарків умовно функціонуючими можна назвати два – «Інститут електрозварювання ім. Патона» у Києві та «Інститут монокристалів» у Харкові. Водночас форма організації українських технопарків іде в розріз із наявним світовим досвідом: створені на основі крупних науково-дослідних інститутів, технопарки в Україні не забезпечують основних принципів діяльності, якими повинні були б володіти осередки наукової активності. Світовий досвід засвідчує, що, як правило, це структури, складені цілою множиною лабораторій, дрібних приватних компаній, представництв крупних ТНК, інвестиційних фондів, венчурних компаній, навчальних закладів. Це передбачає існування конкуренції, як між компаніями за талановитих професіоналів з перспективними ідеями, що можуть принести прибуток, так і між фахівцями за капітальні ресурси на ринку просування наукових розробок.

При цьому крупні економічні центри розглядають створення технопарку як основу, що забезпечить інноваційний розвиток регіону та формування самого міста у якості крупного науково-дослідного центру. Наприклад, серед завдань, визначених для найбільшого китайського технопарку, що є осередком становлення Пекіну як інноваційного центру, фігурують:

- Створення фундаменту високотехнологічних інновацій;
- Місце активного впровадження інвестицій і залучення бізнесу до високих технологій;

- Місце концентрації висококласних фахівців;
- Провідна експериментальна площадка для змін в економіці, науці, системі технологій та освіті [3].
- Активна роль технопарків у забезпеченні економічного росту регіону визначається передусім такими чинниками, як: Участь у формуванні зайнятості, зокрема безпосередньо зайняті – високваліфіковані фахівці, що значною мірою визначають профіль діяльності територіальної системи на майбутнє, а також непряма зайнятість, що формується у результаті значного впливу на економіку регіону;
  - Розвиток науково-дослідної діяльності належить до пріоритетних і однієї з найбільш активних форм територіальної поведінки, результатом якої є реструктуризація регіональної економіки, становлення її прогресивнішої і збалансованішої структури;
  - Формування регіону як осередку ділової і комунікаційної активності, зокрема спеціалізованих міжнародних контактів, що дозволяє йому отримувати передовий досвід і розвивати актуальне знання;
  - Безпосередній зв'язок системи підготовки спеціалістів і наукових кадрів з потребами і запитами економічних суб'єктів, розвиток і перетворення знання на комерційний продукт з атрибутами економічної ефективності, доцільності, віддачі і перспективності;

*Список літератури:*

1. Globalization alters traditional R&D rulers // R&D Magazine. – September 2006.
  2. OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2007. –2007.
- [www.zgc.gov.cn/english/](http://www.zgc.gov.cn/english/) 3.09.09